

کاربرد مصالح نوین و نرم افزارها در مقابله با تهدیدات

منا دانشخواه^۱، اعظم عابدی^۲

۱- دانشگاه فنی و مهندسی تربت حیدریه، monadaneshkhah@yahoo.com

۲- دانشگاه فنی و مهندسی تربت حیدریه، azamabedi.civil@yahoo.com

چکیده

امروزه با توجه به گریزانی‌پذیر بودن خطر جنگ و بلاایای طبیعی چون سیل، زلزله، آتش‌سوزی و ... نیاز به اقدامات پیش‌گیرانه بسیار مورد توجه قرار گرفته است. مقابله با این تهدیدات به دو صورت پدافند عامل و پدافند غیر عامل مورد توجه قرار می‌گیرد. پدافند عامل مجموعه اقدامات نظامی که با استفاده از تجهیزات نظامی برای مقابله با حملات دشمن انجام می‌گیرد و پدافند غیر عامل بدون استفاده از تجهیزات نظامی و با استفاده از ترفندهایی مثل فریب دشمن و پراکندگی، مخفی نمودن تأسیسات از دید دشمن و در پی آن کاهش تلفات جانی، خسارات مالی و صرفه‌جویی در هزینه‌ها خواهد شد.

باتوجه به مدنظر قرار گرفتن پدافند غیر عامل در سال‌های اخیر و استفاده سایر کشورها از آن در این مقاله سعی بر آن شده تا فناوری‌های نوین مورد استفاده مربوط به پدافند غیر عامل توضیح داده شده و کاربرد آن بررسی شود. در این راستا استفاده از مصالح ساختمانی نوین جهت مقاوم‌سازی، بهسازی و استفاده از نرم افزارهای شبیه‌سازی و مکان‌یابی برای ارتقاء سطح کیفی ساختمان‌ها و محلی مناسب برای احداث تأسیسات حیاتی، حساس و مهم کشور بررسی شده است.

واژگان کلیدی: پدافند غیر عامل، مصالح نوین، مکان‌یابی، تهدیدات، سازه امن

۱. مقدمه

کاهش خطرات و آسیب‌های ناشی از تهدیداتی همچون عوامل طبیعی، عوامل و مخاطرات انسانی، عوامل اجتماعی، اقتصادی و عوامل سیاسی و فرهنگی همواره باید مورد توجه مدیران و پژوهشگران قرار گیرد. مقابله با این خطرات معمولاً به دو صورت پدافند عامل و غیر عامل صورت می‌پذیرد. پدافند عامل، فعالیت‌های نظامی برای خنثی نمودن اقدامات دشمن با استفاده از تسلیحات نظامی است اما پدافند غیر عامل به صورت‌های استار، اختفا، فریب، پراکندگی و... بدون تجهیزات نظامی باعث کاهش خسارات به تأسیسات حیاتی و حساس و تلفات انسانی می‌شود. تاریخ کشورهایی که در این زمینه پیش‌قدم و موفق بوده‌اند، نشان‌دهنده اهمیت و امکان‌پذیر بودن این امر بوده است. به عنوان مثال در کشور آمریکا، ملاحظات پدافند غیر عامل در حوزه ساختمان، در نشریات TM، UFC و FEMA آمریکا آورده شده، که به عنوان مستندات طراحی معتبر دنیا استفاده می‌شوند [۱].

یکی از روش‌های پدافند غیر عامل، استفاده از فناوری‌های نوین برای مقاوم‌سازی و کاهش تخریب ساختمان‌ها در زمان جنگ و بازسازی در زمان کوتاه و اجرای آن در حوزه‌های سازه، معماری، برقی مکانیکی (برق، آب، گاز، آتش نشانی) می‌باشد. اکنون به بررسی چند روش در این زمینه می‌پردازیم.

۲. پدافند غیر عامل

از دیدگاه پدافند غیر عامل، تأسیسات و اماكن موجود به سه گروه مراکز حساس، حیاتی و مهم تقسیم می‌شوند.